

2024-06-11

RUN/102/2024

Ert dnr: LI2023/03401

Eric Andersson
Samhällsutveckling
Tfn:
E-post: erik-widar.andersson@regionjh.se

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande gällande delbetänkandet Jakt och fiske i renbetesland (SOU 2023:46)

Regeringen har erbjudit Region Jämtland Härjedalen att inkomma med yttrande beträffande delbetänkandet Jakt och fiske i renbetesland (SOU 2023:46), om förvaltningen av upplåtelse av fiske och småviltjakt på mark som står till statens omedelbara disposition och som påverkar rennäringen.

Bakgrunden till delbetänkandets upphov och direktiv, är effekterna av Högsta domstolens avgörande i den så kallade Girjasdomen. Domstolens avgörande kan komma att påverka förvaltningen av dessa rättigheter på ytterligare landområden som är av intresse för rennäringen i Norrbotten och Västerbotten. Jämtland Härjedalen är en del av Saepmie och omfattar sådan mark som står till statens omedelbara disposition och som utgör marker som omfattas av aktiv rennäring. Samtidigt framgår det av betänkandet att förutsättningarna i Jämtland Härjedalen inte är jämförbara med förhållandena i Norrbotten och Västerbotten, främst beroende på Högsta domstolens avgörande i Skattefjällsmålet.

Remissvaret har beretts med hänsyn tagen till minoritetslag. Förslag till remissvar har även presenterats för Region Jämtland Härjedalens samiska samråd vid två tillfällen. Samrådet är sammansatt av individer med samisk bakgrund, regiondirektör samt en förtroendevald politiker.

Region Jämtland Härjedalen har sedan 2015 det regionala utvecklingsansvaret vilket bland annat innebär att fastställa en strategi för länets utveckling, samordna genomförandet av densamma och besluta om användningen av de statliga medlen anslag 1:1 Regionala utvecklingsåtgärder. Det innebär även att främja och samordna insatser gällande innovation och företagande, regional kompetensförsörjning, infrastrukturfrågor samt platsutveckling. De olika insatserna syftar till att skapa en nytänkande och hållbar region att leva, verka och utvecklas i.

Emellertid är rådigheten över de kärnfrågor som delbetänkande haft i uppdrag att utreda ytterst begränsad. De landområden som avses är förvaltade av staten som är markägare, under inflytande av myndigheter under staten, och föremål för praktik som är styrd av lag, praxis och hävd med svag koppling till Region Jämtland Härjedalens kompetens som regionalt utvecklingsansvarig aktör. Få eller inga av de aspekter som avgränsas av delbetänkandets direktiv avgörs av regionerna. Inga av de överväganden och förslag som delbetänkande beskriver och väger in i de förslag till justeringar i lag och förordning till följd av Högsta domstolens avgörande av Girjasdomen ligger inom den regionalt

utvecklingsansvariga aktörens kompetens.

Jämtland Härjedalen kännetecknas av vidsträckta och attraktiva områden – fjäll, skogar och sjöar. Många av de näringsgrenar och företag som arbetar i regionen har dessa naturresurser som utgångspunkt för produktionen av varor och tjänster.

Jämtlandsregionen omfattas av renskötsel och samiska näringar i stor utsträckning. Den samiska befolkningen bidrar med produktion av värdefulla produkter, och utövare av andra kompletterande näringar, med hantverk, och besöksprodukter som bidrar till värdeskapande, men framför allt till regionens identitet och attraktionskraft.

Ibland, men inte alltid, leder detta till intressekonflikter som löses genom dialog och kompromisser, beroende på intressekonflikternas art och berörda parter ingångar i dialogen. Regionens roll är ofta, men inte alltid, att medverka till ett klimat av långsiktighet och hållbarhet i utformningen av lösningar som möjliggör ett ansvarsfullt nyttjande av de resurser som finns i regionen. I arbetet med att uppnå hållbara överenskommelser som ger näringsidkare med olika inriktning möjligheter att skapa värdekedjor baserade på resurser på statens marker har Länsstyrelsens insatser varit avgörande under lång tid.

Region Jämtland Härjedalen arbetar mot visionen om *“En nytänkande och hållbar region att leva, verka och utvecklas i”*. I arbetet med att nå visionen tar Länsstyrelsen ansvar för många av de uppgifter som bidrar till visionen. En sådan uppgift är inventeringar och övervakningen av naturen, med ett särskilt ansvar för rennäringens åretruntmarker. Länsstyrelsens överblick över fiskbestånd och tillgången till jaktbart småvilt, liksom rovdjurens förekomst och påverkan, bidrar till en neutral och ansvarsfull utgångspunkt för uttag av fisk och jakttryck på småvilt och en avvägd rovdjursförvaltning.

En förändring i efterfrågan på fiske och jakt på statens marker i Jämtlands län förutses till följd av Girjasdomen, och de domar som kan förutses med ledning av Högsta domstolens avgörande i Girjasålet. Detta beroende på att en ökad tillströmning av fiskare och jägare förväntas beroende på fiskarnas och jägarnas vetskap om tillgängligheten till fjällområdena i Jämtlands län administreras av Länsstyrelsen med stöd av utfallet i skattefjällsmålet.

I alla prioriteringar och beslut som Region Jämtland Härjedalen fattar utgör hållbarhet en utgångspunkt. Därför är till exempel det arbete som Länsstyrelsen utför i form av löpande miljöövervakning, inventeringar och bedömningar av nivåer för hållbart nyttjande av fiskbestånd och jaktbart vilt på statens marker av avgörande betydelse för resursernas långsiktiga bärkraft. Region Jämtland Härjedalen arbetar aktivt för ett hållbart nyttjande av de naturresurser som utgör regionens aktiva bidrag till en attraktiv livsmiljö för regionens invånare.

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Jonas Andersson
Ordförande regionala utvecklingsnämnden

Magnus Aspegren
Regional utvecklingsdirektör

Yttrande fastställt av regionala utvecklingsnämnden 2024-06-11, § 81